

GASEOUS AND ENERGETIC EXCHANGE PECULIARITIES IN SIMMENTAL SMALL BULLS BELONGING TO THE VARIOUS GENOTYPES UNDER THE CONDITIONS OF THE WESTERN TRANS-CARPATHIAN REGION

Korgh I.; Institute of animal science, UAAS

Kalynka A., Bukovyna institute of agribusiness, UAAS

Blyusyuk S., Podilya state agrarian technical university

Kebko V.; Institute of animal breeding and genetics, UAAS

This article highlights the experimental research results on gaseous and energetic exchange in Simmental small bulls belonging to the various genotypes. Beef yield was defined. The Simmental small bulls are located in the western trans-Carpathian region. Significance test was fulfilled. Heat exchange proved to be abated in the Simmental small bulls in comparison with the analogous Ukrainian black-and-white dairy and Simmental purebred bulls. Heat exchange was computed both for actual and 1 kg body weight. Energy increment and net energy observed to be upped.

Key words: feeding, small bulls, gaseous exchange, breed, productivity, energy, net energy, pasture grass.

УДК 636.32/38.082(477)(292.485)

ПРОДУКТИВНО-БІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОВЕЦЬ РОМАНІВСЬКОЇ ПОРОДИ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Рецензенти: канд. с.-г. наук Помітун І.А.; канд. с.-г. наук Ткачова І.В.

Н.О. Косова

Інститут тваринництва УААН

І.Є. Седюк

ТОВ «Українська ветеринарна кампанія»

С.В. Лобас, В.С. Лобас

ВАТ Агрофірма «Кіселі»

У статті викладені основні напрями племінної роботи зі стадом овець романівської породи, які основані на інтенсивному використанні таких ознак як: багатоплідність, життєздатність, підвищення живої маси, конституційна міцність. Перші роки акліматизації овець романівської породи показали високу результативність їх використання в умовах Лісостепу і Полісся України за показниками відтворювальної здатності та вирощування молодняку.

Ключові слова: вівці, романівська порода, плодючість, поліестричність, конституція, життєздатність.

Нові господарсько-економічні умови є істотним стрес-фактором, для овець романівської породи, яких було завезено з нечорноземної зони російської федерації. У місцях формування вівці цієї породи мали високу відтворювальну здатність, підвищену оплату корму продукцією, унікальні властивості хутрововного покриву, вони легко пристосовувались до промислової технології утримання, мають міцне здоров'я, відрізняються продуктивним довголіттям і резистентністю до захворювань.

У нових природно-кліматичних умовах важливо зберегти високу відтворювальну здатність романівських овець. Тому дослідження були спрямовані на підтримання високої відтворювальної здатності овець в нових для них умовах, що є важливими і актуальними. При цьому об'єктивно може бути

оцінка плодючості по першому ягнінню, оскільки вона позитивно корелює з плодючістю у старшому віці.

Матеріали і методи досліджень. Дослідження проводили у стаді ват Агрофірми «Кіселі» Первомайського району Харківської області з розведення овець романівської породи. На сьогодні це господарство є єдиним в Україні племінним заводом овець цієї породи.

Вивчення продуктивно-біологічних особливостей овець романівської породи проводилось за загально прийнятими методиками.

На основі джерел літератури [1-2] досліджень по романівській породі, до 50 % вівцематок зимового ягніння зразу після відлучення від них ягнят можуть приходити в охоту й запліднюватися, що і було використано нами у господарстві на першому етапі організації відтворення.

В основу розробки технологічних прийомів відтворення був покладений вибір оптимальних строків осіменіння романівських овець за сезонами року та врахування конкретних умов у господарстві – кормів, робочої сили, наявність приміщень, засобів механізації, максимальне використання пасовищ тощо.

Визначали основні показники якості вовни за результатами виміру довжини ості і пуху, їх співвідношення, товщини волокон та питому вагу фракцій у зразку в розрізі кожного кольору.

Результати досліджень. Уперше була розроблена технологія і проведено впровадження досліджень із питань відтворення на вівцях шубного напрямку продуктивності – романівської породи.

В основу розробки селекційних заходів, направлених на вдосконалення племінних і продуктивних якостей було проведено вивчення стану вівцепоголів'я на основі визначення типовості, величини, конституції, скоростиглості, вовнових та відтворювальних якостей під час бонітування дорослого поголів'я й молодняку та врахування конкретних умов у господарстві.

Враховуючи якість наявного поголів'я і його розвиток на перспективу, до числа основних селекційних ознак у стаді були віднесені показники плодючості й поліестричності, живої маси та скоростиглості, відгодівельних якостей і міцності конституції, під якою, у першу чергу, розуміють стійкість до захворювань і спроможність до високої продуктивності в умовах господарства.

Племінна робота у племзаводі побудована за визначеною чіткою системою, яка має свої особливості. По-перше, це неможливість використання тварин інших порід, що зумовлює вибір внутріпородних методів розведення.

Вирішення поставленого питання на першому етапі досліджень проводилось зміною технології відтворення. Попередньо процес відтворення проходив неконтрольовано, безсистемно і упродовж усього року, що призводило до одержання нерівномірних за віком ягнят без походження й обліку. З впровадженням нової технології відтворення в господарстві, ярок до парування пускали у віці 9-10 місяців при досягненні ними 80 % від живої маси дорослих овець і традиційно у 14-15 місяців залежно від їх живої маси.

При огляді дорослого поголів'я встановлено, що більшість вівцематок відповідали параметрам бажаного типу конституції для породи. До 80 % вівцематок належали до міцного типу конституції з характерними для породи відмітинами на тулубі, у основному середньо-сірого кольору.

Для підвищення загального рівня продуктивності у стаді було передбачено використання прогресивних організаційно-технологічних заходів утримання, годівлі та відтворення з впровадженням нових технологій. На першому етапі розроблена і впроваджена нова система відтворення, яка передбачала

застосування турового ягніння з одержанням 1,22 ягніння за рік із повною реконструкцією приміщення для його проведення. У подальшому технологія відтворення буде змінена у бік інтенсивнішого використання маток з одержанням трьох ягнів упродовж двох років.

У період акліматизації, результати впровадженої технології відтворення упродовж 11 місяців 2008 року в господарстві показали їх результативність. Зокрема, за вказаний період суттєво збільшилась кількість загального поголів'я овець у стаді, з 411 голів до 740 голів, що на 80,0 % або в 1,8 раза більше у порівнянні з попереднім (неконтрольованим) роком. Поголів'я вівцематок збільшилось на 40,7 % або в 1,41 раза, за рахунок власного ремонту.

Запропонована технологія відтворення дала можливість за 11 місяців 2008 року в господарстві провести 1,22 турового ягніння упродовж року. Результати ягніння I туру (січень-лютий) показали, що від 172 вівцематок, які ягнилися, було одержано 315 голів молодняку, у тому числі 147 баранців і 168 ярок. Плодючість становила 183,2 %. Одиначами окотилося 50,0 % голів, двійнями – 34,3 %, трійнями - 14,5 %, четвернями – 1,2 %.

За результатами II туру (ягніння липень - серпень) – окотилося 19 вівцематок, із яких 15,8 % першоокотки 1,5-річного віку. Всього одержано 34 ягнят (21 баранець і 13 ярок). Трійнями окотилося 15,8 % маток, двійнями – 47,4 %, одинаками – 36,8 %. Усього за 2 тури одержано 349 ягнят.

При відборі на плодючість віддавали перевагу маткам, які за перші роки акліматизації привели трьох і більше ягнят.

За 2009 рік вихід ягнят I туру основного ягніння показав 187,0 %. Маток, які ягнилися одинаками - 30,1 %, двійнями - 50,0 %, трійнями - 17,9 %, четвернями - 2,0 %. За II тур одержано у майже у 2 рази більше ягнят (57 ягнят) у порівнянні з попереднім ягнінням.

У господарстві впроваджена технологія двоступінчатого відлучення ягнят, суть якої зводиться до більш раннього відлучення спочатку крупних ягнят, особливо це стосується багатоплідних матерів, що надає можливість кращої годівлі для ягнят, відсталих за розвитком. Характеристика молодняку при вирощуванні від народження до відлучення упродовж двох суміжних років представлена у табл. 1, 2.

1. Характеристика ярок при відлученні від матерів (2008 рік)

Показники	Жива маса, кг		Приріст, г		Строк від народження до відлучення, дні	
	від народження до 13 квітня	від народження до 25 травня	від народження до 13 квітня	від народження до 25 травня	від народження до 13 квітня	від народження до 25 травня
Кількість, голів	71	20	71	20	71	20
M ± m	12,15 ± 0,47	19,35 ± 0,62	140,0 ± 7,62	93,0 ± 5,24	75,0 ± 0,72	107,0 ± 1,05
Cv, %	32,72	21,70	45,82	24,50	8,11	4,26

За одержаними результатами встановлено (див. табл. 1), що відлучення ярок проходило за 2 етапи – 13 квітня та 25 травня, відповідно за 75 днів і за 107 днів, живою масою – відповідно 12 кг і 15 кг та 19 кг і 35 кг. Результати аналізу

виращування ярок до відлучення у розрізі типу їх народження у 2009 році показали також добрі показники їх продуктивності (див. табл. 2)

2. Характеристика ярок за типом народження при відлученні від матерів, М ± m (2009 рік)

Показники	Жива маса, кг	Приріст, г	Строк від народження до відлучення, дні
Одинаки	18,04 ± 0,54	151,4 ± 4,32	108,3 ± 0,74
Cv, %	21,9	20,6	4,9
Двійні	15,4 ± 0,28	128,3 ± 2,66	105,8 ± 0,62
Cv, %	22,2	25,3	7,2
Трійні	14,9 ± 0,58	124,0 ± 5,56	105,9 ± 0,96
Cv, %	29,3	32,3	6,8

Характеристика вовни молодняку 2008 року народження у чистопородному стаді представлено у табл. 3. У досліджених зразках вовни стада племзаводу у тварин темно-сірого і сірого кольорів траплялися білі, чорні, коричневі і сірі волокна, причому є волокна з різним кольором і серцевиною по всій довжині одного волокна, що вказує на проведення жорсткішого контролю за якістю вовни у стаді.

3. Товщина волокон (М ± m) та питома вага фракцій у зразку вовни молодняку у віці 2,5 місяця

Показники	Товщина різних типів волокон, мкм				Питома вага фракцій у зразку, %			
	білі	чорні	коричневі	сірі	білі	чорні	коричневі	сірі
Темно - сірі	20,0 ±0,24	33,9 ±0,70	23,0 ±1,32	27,0 ±3,69	55,4	38,6	5,0	1,0
Сірі	23,2 ±0,37	48,4 ±1,46	25,7 ±1,26	24,9 ±0,66	55,2	35,6	4,0	5,3
Чорні	-	36,7 ±1,28	-	-	-	100	-	-

За якісними показниками вовни у стаді романівських овець, необхідно чітко мати два типи волокон – ость і пух згідно з вимогами стандарту для породи, у деяких тварин зменшити довжину ості і збільшити її товщину.

Висновок. Перші роки акліматизації овець романівської породи показали високу результативність їх використання в умовах Лісостепу і Полісся України за показниками відтворювальної здатності та виращування молодняку.

Бібліографічний список

1. Ерохин А.М. Селекция романовских овец на плодовитость/Ерохин А.М., Джамчаров Д.М.//Овцеводство. - 1992. - № 5-6.-С. 20-30.
2. К вопросу создания стада мясо-шубных овец в типе романовской породы с повышенной жизнеспособностью /Жириков А.М., Двалишвили В.Г.[и др.]//Сб. «Состояние, перспективы, стратегия развития и научного обеспечения овцеводства и козоводства российской федерации; Ч. III. - Ставрополь, 2007.- С. 60-63.

ПРОДУКТИВНО-БИОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ОВЕЦ РОМАНОВСКОЙ ПОРОДЫ В УСЛОВИЯХ ЛЕСОСТЕПИ И ПОЛЕСЬЯ УКРАИНЫ

Косова Н.А., Институт животноводства УААН

Седюк И.Е., ООО «Украинская ветеринарная кампания»,

Лобас С.В., Лобас В.С., ОАО Агрофирма «Кисели»

В статье изложены основные направления племенной работы со стадом овец романовской породы, которые основаны на более интенсивном использовании таких показателей как: многоплодие, жизнеспособность, повышение живой массы, конституциональной крепости. В первые годы акклиматизации овцы романовской породы показали высокую результативность их использования в условиях Лесостепи и Полесья Украины по показателям воспроизводительной способности и выращивания молодняка.

Ключевые слова: овцы, романовская порода, плодовитость, полиэстричность, конституция, жизнеспособность.

THE INTENSIFICATION PROCEDURES FOR ROMANOVSKIY SHEEP HERD REPRODUCTION

Kosova N.; Institute of animal science, UAAS

Sedyuk I., LRS «Ukrainian veterinary company»,

Lobas S., Lobas V., OAS, Agrarianbusiness firm «Kyseli»

This article highlights the experimental research results on Romanovskiy sheep herd reproduction procedures execution. They are based on intensive mating of the ewes, under-yearling sheep and round-yearly lambing. Romanovskiy sheep breed observed to display the top reproductive ability due to acclimatization under the conditions of forest-steppe zone of Ukraine. Growth coefficient proved to be the top.

Key words: reproductive capacity, Romanovskiy sheep breed, fertility, constant heat, lambing.